

UVODNA RIJEČ

Postoje četiri važna razloga koji opravdavaju pokretanje ovakvog časopisa, koji treba značiti korak prema utemeljenju sistematskog znanstvenog pristupa socijalnoj politici u Hrvatskoj.

Prvi razlog nalazimo u činjenici da se Hrvatska nakon stjecanja nezavisnosti, a uslijed velikosrpske agresije, našla pred goleim socijalnim teškoćama. Spomenimo samo najzrazitije: stotine tisuća prognanika i izbjeglica, desetine tisuća žrtava rata i njihovih obitelji, mnoga siromašnih gradana. Da bi se u ovako teškim vremenima kakva su naša društvena zajednica održala i razvijala, ona treba ne samo iskazati visok stupanj solidarnosti sa svojim ugroženim pripadnicima, nego tu solidarnost mora pretočiti u konzistentne mjere socijalne politike koje će ljudima dati osjećaj sigurnosti i pouzdanja.

Drugi razlog vezan je uz prelazak iz socijalističkog u pluralistički sustav društvene organizacije. Dosadašnje iskustvo naše kao i drugih zemalja koje su napustile socijalizam svjedoči da se radi o složenom i mukotrpnom procesu s puno prepreka i nepoznanica. Socijalne posljedice te transformacije su velike i priječe put gospodarskim reformama. U razdoblju tranzicije javljaju se dva naizgled proturječna zadatka socijalne politike. S jedne strane treba prevladati najteže socijalne posljedice napuštanja socijalističkog modela socijalne sigurnosti (u pitanju je prije svega povećana nezaposlenost, pad standarda, pojava "nove neizvjesnosti") što možemo nazvati defanzivnom socijalnom politikom, a s druge strane treba izgraditi novi sistem socijalne sigurnosti prilagođen pluralističkom društvu i tržišnom gospodarstvu, što možemo nazvati projektivnom socijalnom politikom.

U takvoj složenoj situaciji kreatorima socijalne politike treba sistematiziranih uvida u socijalnu stvarnost, kritičkih analiza poduzetih mjera, komparativnih pregleda kakve može dati časopis kakvog planiramo izdavati.

Treći razlog vidimo u otvaranju još jednog kanala intelektualne komunikacije sa svijetom, koja podrazumijeva uzajamnost i razm-

jenu. Poznato je da na području socijalne politike postoji ogromna znanstvena produkcija u zapadnom svijetu, a da se ona sada u značajnim razmjerima javlja i u tzv. postsocijalističkim zemljama srednje i istočne Europe. Hrvatska jednostavno mora ne samo pratiti literaturu i dostignuća iz socijalne politike, nego u njima i sudjelovati. Časopis je značajna prilika da se to čini na primjeroj razini.

Četvrti razlog u prilog izlaženja časopisa je, tako da kažemo, "interne" znanstvene prirode. Naime, svaki dobro vođeni znanstveni časopis jeste okvir koncentracije intelektualnih energija koje omogućavaju da se izvrše kvalitativni prodrori u obradi pojedinih područja. Socijalna politika kao znanstvena disciplina u Hrvatskoj gotovo da nema tradicije. No uvjereni smo da će društvena potreba s jedne strane i napor potencijalnih suradnika s druge strane omogućiti da se socijalna politika afirmira i kao znanstvena disciplina koja prati društvene akcije.

Što se tiče samog sadržajnog dijapazona, časopis će se baviti područjima socijalne politike kao što je socijalno osiguranje, (ne)zaposljenost, socijalna zaštita, politika prema obitelji, dijelovima stambene, poreske i obrazovne politike. Tome treba dodati danas najteži socijalni problem hrvatskog društva, a to su prognanici i izbjeglice. Drugim riječima, naš je zadatak da osvijetlimo složene mehanizme distribucije socijalnog blagostanja, životnih šansi, kao i potpore države i društva ugroženim socijalnim skupinama, sve u nastajanju da se što je moguće bolje učvrsti društvena solidarnost i posjeći ukupan društveni napredak.

Na kraju treba reći da su za izlaženje časopisa najzaslužniji ljudi koji su definirali inicijativu (uglavnom u Studijskom centru socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu) te odgovorni ljudi u Ministarstvu rada i socijalne skrbi i u njegovim fondovima, koji su je svesrdno pomogli i omogućili materijalnu podlogu za njenu realizaciju.

Vlado Puljiz